

Bokor Csaba

Értékesítéssel kapcsolatos elszámolások II.

A követelménymodul megnevezése:

Könyvvizetés és pénzforgalmi nyilvántartások vezetése

A követelménymodul száma: 1972-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-012-50

ÉRTÉKESÍTÉSSEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK II.

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

Munkahelyi vezetője azzal bízta meg, hogy az anyagok, áruk, göngyölegek, késztermékek, tárgyi eszközök és a szolgáltatások értékesítésével kapcsolatos főkönyvi könyvelési teendőket lássa el. Munkája során vezetnie kell a szintetikus nyilvántartást és elkerülhetetlen a számviteli törvény és a vállalkozás számlarendjének alkalmazása is.

SZAKMAI INFORMÁCIÓ TARTALOM

1. Anyagok értékesítésének főkönyvi elszámolása

Az anyagok értékesítésének főkönyvi elszámolása könyvelés szempontjából három részből áll:

- Az értékesítés kiszámlázásakor az értékesítés árbevételének elszámolása
T 311. Belföldi követelések (VEVŐK)
 K 91. Belföldi értékesítés árbevétele
- Az értékesítés kiszámlázásakor az ÁFA köteles értékesítésnél a fizetendő ÁFA elszámolása:
T 311. Belföldi követelések (VEVŐK)
 K 467. Fizetendő általános forgalmi adó
- Az értékesített készlet kivezetése a nyilvántartásból és a ráfordítás elszámolása
T 814. Eladott áruk beszerzési értéke
 K 21–22. Anyagok

Az anyagok értékesítésének főkönyvi teendőit nézzük meg az alábbi gazdasági eseményen.

Egy Kft. a termelésben már nem használt felesleges anyagkészletét értékesíti az üzleti partnerének. Az eladási ár 600 000 Ft + 25 % ÁFA

A értékesített anyagkészlet nyilvántartási értéke 480 000 Ft

A értékesítés főkönyvi elszámolása következőképpen alakul:

– Árbevétel elszámolása	T 311. K 91. 600 000 Ft
– A fizetendő áfa elszámolása	T 31. K467. 150 000 Ft
– A készletcsökkenés elszámolása	T 814. K21. 480 000 Ft

ÉRTÉKESÍTÉSSEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK II.

T	311. Belföldi követelések (Vevők)	K
1.a/91	600 000	
1.b/467	150 000	
E:	750 000	

T	91. Belföldi értékesítés árbevétele	K
	1.a/311	600 000
	E:	600 000

T	467. Fizetendő általános forgalmi adó	K
	1.b/311	150 000
	E:	150 000

T	21. Anyagok	K
NY/491	1 000 000	1.c/814 480 000
E:	520 000	

T	814. Eladott áruk beszerzési értéke	K
1.c/21	480 000	
E:	480 000	

1. kép az anyagértékesítés főkönyvi számlákon

2. Áruk értékesítésének főkönyvi elszámolása

Az áruk értékesítésénél meg kell különböztetnünk a nagykereskedelmi áruk és a kiskereskedelmi áruk értékesítését.

A nagykereskedelmi áruk esetén jellemzően közvetítő kereskedőnek vagy nagyfogyasztónak adjuk el az árut ezért a fizetés rendszerint utalással történik.

- Az értékesítés kiszámlázásakor az értékesítés árbevételének elszámolása

T 311. Belföldi követelések (VEVŐK)

K 91. Belföldi értékesítés árbevétele

- Az értékesítés kiszámlázásakor az ÁFA köteles értékesítésnél a fizetendő ÁFA elszámolása:

T 311. Belföldi követelések (VEVŐK)

K 467. Fizetendő általános forgalmi adó

- A értékesített készlet kivezetése a nyilvántartásból és a ráfordítás elszámolása beszerzési áras nyilvántartás esetén. (ebben az esetben a készletcsökkenés értékét jellemzően FIFO módszerrel vagy átlagáras módszerrel állapítják meg)

T 814. Eladott áruk beszerzési értéke

K 261. Áruk beszerzési áron

A nagykereskedelmi áruk értékesítésének főkönyvi teendőit tekintsük át egy megtörtént gazdasági esemény segítségével (FIFO módszer):

Nagyker Kft 2010. január 5-én nagykereskedelmi árukat értékesített. Az értékesített mennyiség 200 db, az eladási ár 2000 Ft/db + 25 % ÁFA.

A nagykereskedelmi Kft raktárában lévő készlet két beszerzésből származik:

- január 1-i nyitókészlet 150 db, melynek beszerzési ára 1200 Ft/db
- január 4-i beszerzés 300 db, melynek beszerzési ára 1300 Ft/db

A értékesítés főkönyvi elszámolása következőképpen alakul:

- Árbevétel elszámolása T 311. K 91. 400 000 Ft (200*2000 Ft/db)
- A fizetendő áfa elszámolása T 31. K467. 100 000 Ft
- A készletcsökkenés elszámolása T 814. K261. 255 000 Ft

(150 db * 1200 Ft/db + 50 * 1300 Ft/db = 255000 Ft)

T	311. Belföldi követelések (Vevők)		K
	1.a/91	400 000	
	1.b/467	100 000	
	E:	500 000	

T	91. Belföldi értékesítés árbevétele		K
	1.a/311	400 000	
	E:	400 000	

T	467. Fizetendő általános forgalmi adó		K
	1.b/311	100 000	
	E:	100 000	

T	261. Áruk beszerzési áron		K
	NY/491	180 000	1.c/814
	besz/454	390 000	255 000
	E:	315 000	

T	814. Eladott áruk beszerzési értéke		K
	1.c/261	255 000	
	E:	255 000	

2. kép nagykereskedelmi áruértékesítés főkönyvi számlákon

A kiskereskedelmi áruk értékesítése jelentősen különbözik a nagykereskedelmi áruk értékesítésétől. A könyvelésben a két fő különbség oka egyrészt abban rejlik, hogy jellemzően készpénzes értékesítésről van szó, így a bevétel egyszerre realizálódik. A fizetendő áfát is jellemzően a bevételből a felülről számított áfa módszerével oldják meg. A másik jelentős különbség a kiskereskedelmi áruk főkönyvi nyilvántartása miatt alakul ki, ugyanis az eladási áron (fogyasztói áron) történő nyilvántartás miatt, az árrés is kivezetendő a készletcsökkenés elszámolásakor.

- Az értékesítés estén a készpénzes bruttó árbevétel elszámolása

T 381. Pénztár

k 91. Belföldi értékesítés árbevétele

- A bruttó árbevétel elszámolása után a fizetendő áfa meghatározása és könyvelése (az ÁFA törvény szerint a bruttó árbevétel ÁFA tartalmát a következő módon kell meghatározni: 25 %-os kulcs esetén 20 %; a 18 % -os kulcs esetén 15,25 %; az 5 %-os kulcs esetén 4,76% a bruttó árbevétel ÁFA tartalma)

T 91. Belföldi értékesítés árbevétele

K 467. Fizetendő általános forgalmi adó

- A értékesített készlet kivezetése a nyilvántartásból és a ráfordítás elszámolása eladási áras nyilvántartás esetén két könyvelési tétellel oldható meg.

Elsőként az árukat eladási (fogyasztói) áron ki kell vezetni a nyilvántartására szolgáló főkönyvi számláról

T 814. Eladott áruk beszerzési értéke

K 264. Áruk eladási áron

A második lépés –amelyet általában egy időszak végén (pl. havi zárás) szokásos elszámolni– az árrés elszámolása.

Az árrés kiszámításának teendőit a készletekkel kapcsolatos elszámolások tananyagrészen elsajátított módszer szerint kell végezni.

Az árrés könyvelése:

T 265. Áruk árrése

K 814. Eladott áruk beszerzési értéke

ÉRTÉKESÍTÉSSEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK II.

A kiskereskedelmi áruk értékesítését egy kiskereskedelmi vállalkozás gazdasági eseménye alapján tekintjük át.

2010. január 8-án a vállalkozás kiskereskedelmi árut értékesít, melynek bruttó eladási ára 600 000 Ft, a kiskereskedelmi áruk nyilvántartása szerint az árrés 35 %.

A értékesítés főkönyvi elszámolása következőképpen alakul:

- Árbevétel elszámolása T 381. K 91. 600 000 Ft
- A fizetendő áfa elszámolása T 91. K 467. 120 000 Ft (600 000 * 20%)
- A készletcsökkenés elszámolása T 814. K 264. 600 000 Ft
- Az árrés elszámolása T 265. K 814. 210 000 Ft (600 000 * 35%)

T	381. Pénztár	K
1.a/91	600 000	
E:	600 000	

T	91. Belföldi értékesítés árbevétele	K
1.b/467	120 000	1.a/381 600 000
		E: 480 000

T	467. Fizetendő általános forgalmi adó	K
		1.b/91 120 000
		E: 120 000

T	814. Eladott áruk beszerzési értéke	K
1.c/264	600 000	1.d/265 210 000
E:	390 000	

T	264. Áruk eladási áron	K
NY/491	1 000 000	1.c/814 600 000
E:	400 000	

T	265. Áruk árrése	K
1.d/814	210 000	NY/491 350 000
		E: 140 000

3. lép kiskereskedelmi áru értékesítése főkönyvi számlákon

3. Göngyölegek értékesítésének főkönyvi elszámolása

A vállalkozás göngyölegei között megkülönböztetünk idegen és saját göngyölegeket. Az idegen göngyölegek anyaggal vagy áruval együtt érkeznek és visszaküldésre kerülnek, a szállítónak ezért értékesítés ezen eszközöknél nem fordul elő.

A saját göngyölegeket jellemzően azért vásároljuk, vagy állítjuk elő, mert ezeket a göngyölegeket az értékesített anyaggal vagy áruval együtt küldjük el. Jellemzően ezen göngyölegeket vagy jelentős részüket a vevő vissza is küldi.

A göngyölegek értékesítését a következő módon számoljuk el:

- Az értékesítés kiszámlázásakor az értékesítés árbevételének elszámolása
T 311. Belföldi követelések (VEVŐK)
K 91. Belföldi értékesítés árbevétele
- Az értékesítés kiszámlázásakor a fizetendő ÁFA elszámolása:
T 311. Belföldi követelések (VEVŐK)
K 467. Fizetendő általános forgalmi adó

- Az értékesített készlet kivezetése a nyilvántartásból és a ráfordítás elszámolása betétdíjas áron.

T 814. Eladott áruk beszerzési értéke

K 281. Saját göngyölegek

- A göngyölegek árkülönbségének főkönyvi elszámolása

T 288. Betétdíjas göngyölegek árkülönbsége

K 814. Eladott áruk beszerzési értéke

Amennyiben a göngyölegek visszaküldésre kerülnek az eddig tanultak alapján fordított könyvelést végzünk az értékesített mennyiség visszaküldött részére vonatkozóan.

A göngyölegek értékesítési teendőit egy nagykereskedelmi vállalkozás göngyöleggel kapcsolatos gazdasági eseményén tekintjük át. A nagykereskedelemmel foglalkozó Kft. 2010. január 10-én nagykereskedelmi árut értékesített saját göngyölegben. A göngyöleg 20 db raklap volt, melynek betétdíjas ára 2000 Ft/db + ÁFA. 2010. január 14-én a göngyölegekből 18 db-ot visszaküldtek, ugyanis 2 db a rakodás közben összetört a fogadó vállalkozásnál. A göngyölegek árkülönbsége 10 % amely kedvező jellegű.

1. Az értékesítés főkönyvi elszámolása következőképpen alakul:

- Árbevétel elszámolása T 311. K 91. 40 000 Ft (20 * 2000 Ft/db)
- A fizetendő áfa elszámolása T 311. K 467. 10 000 Ft
- A készletcsökkenés elszámolása T 814. K 281. 40 000 Ft
- -Az árrés elszámolása T 288. K 814. 4 000 Ft (40 000 * 10%)

2. A visszaküldéssel kapcsolatos teendők főkönyvi elszámolása:

- Árbevétel korrigálása T 91. K 311. 36 000 Ft (18 * 2000 Ft/db)
- A fizetendő áfa korrigálása T 467. K 311. 9 000 Ft
- A készlet visszavételezése T 281. K 814. 36 000 Ft
- Az árrés korrigálása T 814. K 288. 3 600 Ft (36 000 * 10%)

T 311. Belföldi követelések (Vevők) K			
1.a/91	40 000	2.a/91	36 000
1.b/467	10 000	2.b/467	9 000
E:		5 000	

T 91. Belföldi értékesítés árbevétele K			
2.a/311	36 000	1.a/311	40 000
E:		4 000	

T 281. Saját göngyölegek K			
NY/491	100 000	1.c/814	40 000
2.c/814	36 000		
E:		96 000	

T 467. Fizetendő általános forgalmi adó K			
2.b/311	9 000	1.b/311	10 000
E:		1 000	

T 288. Betétdíjas göngyölegek árkülönbsége K			
1.c/814	4 000	NY/491	10 000
		2.d/814	3 600
E:		9 600	

T 814. Eladott áruk beszerzési értéke K			
1.c/281	40 000	1.c/288	4 000
2.d/288	3 600	2.c/281	36 000
E:		3 600	

4. kép saját göngyölegek értékesítésével és visszaküldésével kapcsolatos gazdasági események főkönyvi számlákon

4. Késztermékek értékesítésének főkönyvi elszámolása

A késztermékek értékesítésének főkönyvi elszámolását befolyásolja az, hogy a vállalkozás összköltséges vagy forgalmi költséges eredménykimutatást készít. Összköltséges eredménykimutatás esetén a "saját termelésű készletek állományváltozása" nevű főkönyvi számlán kerül elszámolásra a késztermékkészlet kivezetése közvetlen önköltségen, forgalmi költséges eredménykimutatás esetén pedig a készletcsökkenés ráfordításként kerül elszámolásra a 8-as számlaosztályban.

A késztermékek értékesítését a következő módon számoljuk el:

- Az értékesítés kiszámlázásakor az értékesítés árbevételének elszámolása
T 311. Belföldi követelések (VEVŐK)
 K 91. Belföldi értékesítés árbevétele
- Az értékesítés kiszámlázásakor a fizetendő ÁFA elszámolása:
T 311. Belföldi követelések (VEVŐK)
 K 467. Fizetendő általános forgalmi adó
- Az értékesített készlet kivezetése a nyilvántartásból, ha a vállalkozás összköltséges eredménykimutatást készít
T 581. Saját termelésű készletek állományváltozása
 K 25. Késztermékek

Abban az esetben, ha a vállalkozás forgalmi költséges eredménykimutatást készít, a készletcsökkenés elszámolása a következőképpen történik

- T 811. Belföldi értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége
 K 25. Késztermékek

A késztermékek értékesítésével kapcsolatos elszámolásokat a Termelő Kft. gazdasági eseményein keresztül vizsgáljuk. Termelő Kft 2010. január 18-án értékesít 600 db készterméket. A késztermék eladási ára 5000 Ft/db + 25 % ÁFA, a késztermék előállításának közvetlen önköltsége 3500 Ft/db. A Kft. számviteli politikája szerint összköltséges eredménykimutatást készít.

Az értékesítés főkönyvi elszámolása következőképpen alakul:

- Árbevétel elszámolása T 311. K 91. 3 000 000 Ft
(5000 Ft/db * 600 db = 3 000 000 Ft)
- A fizetendő áfa elszámolása T 311. K467. 750 000 Ft
- A készletcsökkenés elszámolása T 581. K25. 2.100 000 Ft
(3500 Ft/db * 600 db= 2 100 000 Ft)

T	311. Belföldi követelések (Vevők)		K
	1.a/91	3 000 000	
	1.b/467	750 000	
	E:	3 750 000	

T	91. Belföldi értékesítés árbevétele		K
	1.a/311	3 000 000	
	E:	3 000 000	

T	467. Fizetendő általános forgalmi adó		K
		1.b/311	750 000
		E:	750 000

T	581. Saját termelésű készletek állományváltozása		K
	1.c/25	2 100 000	
	E:	2 100 000	

T	25. Késztermékek		K
	NY/491	2 800 000	1.c/581
	E:	700 000	2 100 000

5. kép késztermékek értékesítésének főkönyvi elszámolása

5. Szolgáltatások értékesítésének főkönyvi elszámolása

A szolgáltatások értékesítésének főkönyvi elszámolása annyiban különbözik a különböző készletfajták értékesítésének elszámolásától, hogy a szolgáltatások, mint nem anyagi javak nincsenek készleten a vállalkozásban így készletcsökkenés elszámolásának könyvelési tétele ebben az esetben nem merül fel.

A közvetített szolgáltatások egy speciális szolgáltatásfajtát jelentenek, ebben az esetben a szolgáltatás csak átfut a vállalkozáson, mert a vállalkozás a szolgáltatásnak egyrészt igénybe vevője másrészt nyújtója is. Jellemző példája a szolgáltatás közvetítésnek a bérlőnek továbbszámlázott közműszámla, de egy tipikus utazási iroda is szolgáltatásokat közvetít, ugyanis a megrendelt szolgáltatásokat (szállítás, étkezés, utaztatás, idegenvezetés, programok) egy csokorba gyűjtve, pl. egy nyaralásként kínálja a vásárlóknak.

A közvetített szolgáltatások esetén, ha a vállalkozás folyamatos készletnyilvántartást vezet a szolgáltatás kiszámlázásakor a közvetített szolgáltatást ki kell vezetni a nyilvántartására alkalmazott készlet számláról.

A szolgáltatások értékesítését a következő módon számoljuk el:

- Az értékesítés kiszámlázásakor az értékesítés árbevételének elszámolása
T 311. Belföldi követelések (VEVŐK)
K 91. Belföldi értékesítés árbevétele
- Az értékesítés kiszámlázásakor a fizetendő ÁFA elszámolása:
T 311. Belföldi követelések (VEVŐK)
K 467. Fizetendő általános forgalmi adó
- Abban az esetben, ha közvetített szolgáltatásról van szó, az értékesített szolgáltatás bekerülési értékét ki kell vezetni a készletszámláról.
T 815. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke
K 27. Közvetített szolgáltatások

ÉRTÉKESÍTÉSSEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK II.

A szolgáltatások értékesítésének könyvviteli elszámolását a következő Bérbeadó Kft. példáján tekintjük át. Bérbeadó Kft szerződése szerint a bérbevevőnek havonta 100 000 Ft +25 % ÁFA áron adja bérbe raktárhelységét. A szerződés alapján a raktárhelység közüzemi költségeit a bérlő fizeti, amelyet a bérbeadó továbbszámol a bérlőnek.

2010. január 25-én a havi 100 000 Ft + 25 % Áfa bérleti díj mellett 12 000 Ft + 25 % ÁFA villanyszámla is felmerült, amelyet a bérbeadó kiszámlázott.

1. A szolgáltatás értékesítés főkönyvi elszámolása a bérleti díj esetén:

- Árbevétel elszámolása T 311. K 91. 100 000 Ft
- A fizetendő áfa elszámolása T 311. K467. 25 000 Ft

2. A szolgáltatás értékesítés főkönyvi elszámolása a közüzemi számlák estén:

- Árbevétel elszámolása T 311. K 91. 12 000 Ft
- A fizetendő áfa elszámolása T 311. K467. 3 000 Ft
- A közvetített szolgáltatás kivezetése T 815. K 27. 12 000 Ft

T	311. Belföldi követelések (Vevők)	K
1.a/91	100 000	
1.b/467	25 000	
2.a/91	12 000	
2.b/467	3 000	
E:	140 000	

T	91. Belföldi értékesítés árbevétele	K
	1.a/311	100 000
	2.a/311	12 000
	E:	112 000

T	467. Fizetendő általános forgalmi adó	K
	1.b/311	25 000
	2.b/311	3 000
	E:	28 000

T	27. Közvetített szolgáltatások	K
NY/491	12 000	2,c/815 12 000
E:	0	

T	815. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	K
2,c/27	12 000	
E:	12 000	

6. kép szolgáltatások értékesítés elszámolásának főkönyvi számlái

6. Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítésének könyvelése

A tárgyi eszközök és az immateriális javak értékesítésének elszámolása jelentős mértékben különbözik a készletek és szolgáltatások értékesítésének elszámolásától.

A különbség két okra vezethető vissza:

- A tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítése nem része az értékesítés nettó árbevételének, azonban része az üzemi tevékenység eredményének, ezért könyvelésben **egyéb bevételként** kell szerepeltetni.

- A tárgyi eszközök és immateriális javak főkönyvi nyilvántartása az anyagrésznél tanultak szerint több számlán történik, ezért az eszköz kivezetésekor is gondolni kell arra, hogy mind a bekerülési érték, az elszámolt terv szerinti értékcsökkenés illetve az esetleges terven felüli értékcsökkenés kivezetésre kerüljön az **egyéb ráfordításokhoz**.

A tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítését a következő módon számoljuk el:

- Az értékesítés kiszámlázásakor az értékesítés árbevételének elszámolása
T 311. Belföldi követelések (VEVŐK)
 K 961. Értékesített immateriális javak és tárgyi eszközök bevétele
- Az értékesítés kiszámlázásakor a fizetendő ÁFA elszámolása:
T 311. Belföldi követelések (VEVŐK)
 K 467. Fizetendő általános forgalmi adó
- A tárgyi eszközök és immateriális javak bekerülési értékének kivezetése a könyvviteli számlákról
T 861. Értékesített tárgyi eszközök és immateriális javak nyilvántartás szerinti értéke
 K 11-15. Immateriális javak, tárgyi eszközök
- A tárgyi eszközök és immateriális javak elszámolt terv szerinti értékcsökkenésének kivezetése:
T 119-159. Immateriális javak, tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenése
 K 861. Értékesített tárgyi eszközök és immateriális javak nyilvántartás szerinti értéke
- A tárgyi eszközök és immateriális javak terven felüli értékcsökkenésének kivezetése
T 118-158. Immateriális javak, tárgyi eszközök terven felüli értékcsökkenése
 K 861. Értékesített tárgyi eszközök és immateriális javak nyilvántartás szerinti értéke

A tárgyi eszközökkel kapcsolatos feladatot egy termelő Kft. tárgyi eszközének értékesítésével kapcsolatos gazdasági esemény segítségével tekintjük át.

Termelő Kft. 2010. február 1-én értékesíti egyik esztergagépét. A gép eredeti bekerülési értéke 5 millió Ft volt, a tervezett használati idő 5 év. A gép az értékesítéskor 4 éves, az értékcsökkenést a vállalkozás számviteli politikája szerint lineáris módszerrel írták le. A vállalkozás maradványértéket nem állapított meg.

A termelőgép eladási ára 1 200 000 Ft +25 % ÁFA.

Az tárgyi eszköz értékesítés főkönyvi elszámolása következőképpen alakul:

- Az egyéb bevétel elszámolása	T 311. K 961. 1 200 000 Ft
- A fizetendő áfa elszámolása	T 311. K467. 300 000 Ft
- A bekerülési érték kivezetése	T 861. K13. 5 000 000 Ft
- A terv szerinti ÉCS kivezetése	T 139. K861. 4 000 000 Ft

A leírás kulcs: $1/5 \text{ év} * 100 = 20 \%$

Az amortizáció számítása: $5\,000\,000 * 20\% * 4 \text{ év} = 4\,000\,000 \text{ Ft}$

ÉRTÉKESÍTÉSSEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK II.

T	311. Belföldi követelések (Vevők)	K
1.a/961	1 200 000	
1.b/467	300 000	
E:	1 500 000	

T	13. Műszaki berendezések, gépek, járművek	K
NY/491	5 000 000	1.c/861 5 000 000
E:	0	

T	139. Műszaki berendezések, gépek, járművek terv szerinti értékcsökkenése	K
1.c/861	4 000 000	NY/491 4 000 000
E:	0	

T	961. Ert. immateriális javak, tárgyi eszközök bevétele	K
	1.a/311	1 200 000
E:		1 200 000

T	467. Fizetendő általános forgalmi adó	K
	1.b/311	300 000
E:		300 000

T	861. Értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök könyv szerinti értéke	K
1.c/13	5 000 000	1.c/139 4 000 000
E:	1 000 000	

7. kép tárgyi eszköz értékesítés elszámolása főkönyvi számlákon

7. Fordított adózás alá tartozó értékesítés főkönyvi elszámolása

A fordított adózás egy speciális adózási forma a törvényben meghatározott tevékenységek után. Ha egy értékesítés a fordított adózás alá tartozik, az eladó nem számít fel ÁFÁ-t

A fordított adózás szabályai:

- Az adót a **termék beszerzője, a szolgáltatás igénybevevője** fizeti az ingatlanhoz kapcsolódó építési engedélyköteles építési, felújítási átalakítási, bontási szolgáltatások nyújtása esetén
- A fenti szolgáltatások értékesítése esetén csak akkor beszélünk fordított adózásról, **ha a vevő adóalany, erről nyilatkozott, és áfa fizetésére kötelezhető** (nem alanyi mentes)
- A fenti esetben a **számlán kötelező feltüntetni a vevő adószámát is.**
- **A fordított adózás estén a kibocsátó nem tüntet fel áfát, viszont a számlán fel kell tüntetni, hogy az adó megfizetésére a szolgáltatás igénybevevője kötelezett**

A fordított adózás alá tartozó termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás elszámolása

- Az értékesítés kiszámlázásakor az értékesítés árbevételének elszámolása:

T 311. Belföldi követelések (VEVŐK)
K 91. Belföldi értékesítés árbevétele

- Áfa elszámolás nem történik, mivel a fizetendő ÁFÁ-t a szolgáltatás igénybe vevőjének kell elszámolni.

- A árbevétel elszámolásán kívül szükséges a termék vagy szolgáltatás kivezetése a könyvviteli nyilvántartásból. Ha közvetített építési szolgáltatásról van szó, akkor:

T 815. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke
K 27. Közvetített szolgáltatások

A közvetített szolgáltatások könyvelését egy fővállalkozó Építési vállalkozás gazdasági eseményein keresztül vizsgáljuk.

Építő Kft az ÁFA szempontjából adóalany vevő részére továbbszámlázta a burkolási munkák ellenértékét. A burkolási munkák ellenértéke nettó 560 000 Ft.

A burkolási munkák továbbszámlázásának főkönyvi elszámolása következőképpen alakul:

- Az értékesítés nettó árbevétele T 311. K 91. 560 000 Ft
- A közvetített szolgáltatás kivezetése T 815. K 27. 560 000 Ft

8. Az számlázott és nem számlázott engedmény könyvelése

A gazdálkodó felek sokszor alkalmaznak egymás között engedményt, amelynek oka lehet bizonyos értékesítési forgalom elérése, határidő előtti fizetés, de akár egy rossz minőségű termék árának utólagos csökkentése. Az engedmény könyvelése attól függ, hogy számlázás történik-e vagy sem.

Számlázott engedmény esetén az adólap változik, így az ÁFA is korrigálásra kerül.

Az értékesítés nettó árbevételének korrekciója:

- T 91. Belföldi értékesítés árbevétel
- K 311. Belföldi követelések (VEVŐK)
- Az értékesítés kiszámlázásakor a fizetendő ÁFA korrigálása:
- T 467. Fizetendő általános forgalmi adó
- K 311. Belföldi követelések (VEVŐK)

A nem számlázott pénzügyileg rendezett engedmény esetében az általános forgalmi adó alapja nem változik, az engedmény nem érinti az értékesítés árbevételét sem, hanem egyéb ráfordításként kerül elszámolására.

- T 864. Utólag adott pénzügyileg rendezett engedmény
- K 384. Elszámolási betét

Az engedménnyel kapcsolatos gazdasági eseményeket egy Nagykereskedő Kft gazdasági eseményein keresztül vizsgáljuk.

- A Kft. 2010. február 15-én 800 000 Ft + 25 % ÁFA értékben nagykereskedelmi árut értékesített, az eladott nagykereskedelmi áru nyilvántartás szerinti értéke 600 000 Ft
- A vevő február 20-án minőségi kifogás miatt 10 % engedményt kért, amelyet a Nagykereskedő jóváhagyott és engedmény számlázásra került.
- A vevő február 25-én átutalta a vásárlás ellenértékét a banki értesítés szerint.
- A Nagykereskedő február 28-án megállapította, hogy nyilvántartásai szerint a tárgyévben a vevő elérte a 20 000 Ft bónuszra jogosító mennyiséget, az engedményt aznap át is utalta melyről a banki értesítés meg is érkezett.

ÉRTÉKESÍTÉSSEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK II.

1. Az értékesítés főkönyvi elszámolása:

- Árbevétel elszámolása T 311. K 91. 800 000 Ft
- A fizetendő áfa elszámolása T 31. K 467. 200 000 Ft
- A készletcsökkenés elszámolása T 814. K 261. 600 000 Ft

2. Az engedmény elszámolása:

- Árbevétel korrekciója T 91. K 311. 80 000 Ft
- A fizetendő áfa korrekciója T 467. K 311. 20 000 Ft

3. Az ellenérték utalása:

- Banki értesítés T 384. K 311. 900 000 Ft

4. Utólag adott engedmény elszámolása

- Banki értesítés T 864. K 384. 20 000 Ft

T 311. Belföldi követelések (Vevők) K			
1.a/91	800 000	2.a/91	80 000
1.b/467	200 000	2.b/467	20 000
		3/384	900 000
E:	0		

T 261. Áruk beszerzési áron K			
NY/491	1 200 000	1.c/814	600 000
E:	600 000		

T 384. Elszámolási betétszámla K			
3/311	900 000	4/864	20 000
E:	880 000		

T 864. Utólag adott - közvetve kapcsoló - pénzügyileg rendezett engedmények K			
4/384	20 000		
E:	20 000		

T 91. Belföldi értékesítés árbevétele K			
2.a/311	80 000	1.a/311	800 000
		E:	720 000

T 467. Fizetendő általános forgalmi adó K			
2.b/311	20 000	1.b/311	200 000
		E:	180 000

T 814. Eladott áruk beszerzési értéke K			
1.c/261	600 000		
E:	600 000		

8. kép Engedményekkel kapcsolatos főkönyvi elszámolások

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Önt felveszik egy termeléssel és kereskedelemmel egyaránt foglalkozó vállalkozásba azzal a feladatkörrel, hogy a kimenő számlák elkészítése mellett oldja meg az értékesítés főkönyvi könyvelésével kapcsolatos teendőket.

Feladata a kiemelt számlák egyenlegeinek felvezetése után számlasorosan és idősorosan könyvelni az időszak gazdasági eseményeit.

A vállalkozás kiemelt főkönyvi számlái tárgyév január 1-én a következő egyenlegekkel rendelkeznek:

- 21. Anyagok 100 000 Ft (50 db alapanyag 2000 Ft/db bekerülési értéken)
- 25. Késztermékek 280 000 Ft (70 db, 4 000 Ft/db)
- 261. Áruk beszerzési áron (nagykereskedelmi áruk) 300 000 Ft (60 db 5000 Ft/db)
- 264. Áruk eladási áron (kiskereskedelmi áruk) 500 000 Ft (500 db 1000 Ft/db)
- 265. Áruk árrése (kiskereskedelmi áruk) 200 000 Ft (40 %)
- 281. Saját göngyölegek 100 000 Ft (20 db 5000 Ft/db)
- 288. Göngyölegek árkülönbözete 20 000 Ft (20 %) /követel egyenleg/
- 384. Elszámolási betét 4.000.000,-Ft

Gazdasági események:

- 1. január 3-án értékesítettünk az alapanyagból 20 db a termeléshez már biztosan szükségtelen anyagmennyiséget. Az alapanyag eladási ára 3000 Ft/db + 25 % ÁFA
- 2. január 5-én a banki értesítés szerint a vevő rendben átutalta az alapanyag ellenértékét.
- 3. január 7-én kiszámláztuk az bérlőnknek a január hóra esedékes bérleti díjat, a bérleti díj szerződés szerinti összege 60 000 Ft+ 25 % ÁFA
- 4. január 8-án a vállalkozás kiskereskedelmi célú árukészletéből 100 db-ot értékesített a lakosságnak. Az ellenérték készpénzben kiegyenlítésre került, az árrést elszámoltuk.
- 5. január 10-én a vállalkozás üzleti partnerének 30 db nagykereskedelmi áruk értékesített, a nagykereskedelmi áru eladási ára 8000 Ft/db + 25 % ÁFA. A nagykereskedelmi árukat 2 db raklapon vitték el amelyet göngyölegként kiszámláztunk.
- 6. január 12-én raktárkészletünkéből értékesítettünk 50 db készterméket 6 000 Ft/db +25 % ÁFA értékben (a vállalkozás összköltséges eredménykimutatást készít)
- 7. január 14. Minőségi kifogás miatt a nagykereskedelmi áru vásárlója 10% engedményt kért, amelyet megadtunk és az engedményt kiszámláztuk
- 8. január 15. A nagykereskedelmi áru vásárlója hiánytalanul visszaküldte a göngyölegeket.
- 9. január 17. banki értesítés a nagykereskedelmi áru ellenértéke kiegyenlítésre került
- 10. január 20. Megállapítottuk, hogy a nagykereskedelmi áru vásárlója jogosult 5000 Ft mennyiségi bonuszra, amelyet utaltunk, a banki értesítés megérkezett.

ÉRTÉKESÍTÉSSEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK II.

Hsz.	Dátum	TH	KH	Szöveg	Forgalom	
					Tartozik	Követel
1.a	01.03	311	91	értékesítés árbevétele	60 000	60 000
1.b	01.03	311	467	értékesítéshez kapcsolódó ÁFA	15 000	15 000
1.c	01.03	814	21	készlet kivezetése	40 000	40 000
2	01.05	384	311	banki értesítés	75 000	75 000
3.a	01.07	311	91	kiszámlázott bérleti díj	60 000	60 000
3.b	01.07	311	467	bérleti díj ÁFA	15 000	15 000
4.a	01.08	381	91	kirker áru készpénzes bevétel	100 000	100 000
4.b	01.08	91	467	kiskereskedelmi áru ÁFA	20 000	20 000
4.c	01.08	814	264	készletcsökkenés kisker áru	100 000	100 000
4.d	01.08	265	814	árrés elszámolása (kisker áru)	40 000	40 000
5.a	01.10	311	91	nagyker áru ért. árbevétele	240 000	240 000
5.b	01.10	311	467	nagyker áru értékesítés ÁFA	60 000	60 000
5.c	01.10	814	261	nagyker áru készletcsökkenés	150 000	150 000
5.d	01.10	311	91	göngyöleg értékesítés árbevétele	10 000	10 000
5.e	01.10	311	467	göngyöleg ért. ÁFA	2 500	2 500
5.f	01.10	814	281	göngyöleg készletcsökkenés	10 000	10 000
5.g	01.10	288	814	göngyöleg árkülönbözete	2 000	2 000
6.a	01.12	311	91	késztermék értékesítés árbevétele	300 000	300 000
6.b	01.12	311	467	késztermék ért. ÁFA	75 000	75 000
6.c	01.12	581	25	késztermék készletcsökkenés elsz	200 000	200 000
7.a	01.14	91	311	nagyker áru engedmény	24 000	24 000
7.b	01.14	467	311	nagyker áru engedmény ÁFA	6 000	6 000
8.a	01.15	91	311	göngyöleg visszaküldés	10 000	10 000
8.b	01.15	467	311	göngyöleg visszaküldés ÁFA	2 500	2 500
8.c	01.15	281	814	göngyöleg készletre vétel	10 000	10 000
8.d	01.15	814	288	göngyöleg árkülönbözete	2 000	2 000
9.	01.17	384	311	banki értesítés	270 000	270 000
10.	01.20	864	384	utólag adott mennyiségi engedmény	5 000	5 000

9. kép a könyvelési esettanulmány megoldása naplóban

T	21. Anyagok		K
NY/491	100 000	1.c/814	40 000
E:	60 000		

T	25. Késztermékek		K
NY/491	280 000	6.c/581	200 000
E:	80 000		

T	261. Áruk beszerzési áron		K
NY/491	300 000	5.c/814	150 000
E:	150 000		

T	264. Áruk eladási áron		K
NY/491	500 000	4.c/814	100 000
E:	400 000		

T	265. Áruk árrése		K
4.d/814	40 000	NY/491	200 000
		E:	160 000

T	281. Saját göngyölegek		K
NY/491	100 000	5.f/814	10 000
8.c/814	10 000		
E:	100 000		

T	288. Betétdíjas göngyölegek árkülönbözete		K
5.g/814	2 000	NY/491	20 000
		8.d/814	2 000
		E:	20 000

T	311. Belföldi követelések (Vevők)		K
1.a/91	60 000	2/384	75 000
1.b/467	15 000	7.a/91	24 000
3.a/91	60 000	7.b/467	6 000
3.b/467	15 000	8.a/91	10 000
5.a/91	240 000	8.b/467	2 500
5.b/467	60 000	9./384	270 000
5.d/91	10 000		
5.e/467	2 500		
6.a/91	300 000		
6.b/467	75 000		
E:	450 000		

T	381. Pénztár		K
4.a/91	100 000		
E:	100 000		

T	384. Elszámolási betétszámla		K
NY/491	4 000 000	10./864	5 000
2/311	75 000		
9./311	270 000		
E:	4 340 000		

T	467. Fizetendő általános forgalmi adó		K
7.b/311	6 000	1.b/311	15 000
8.b/311	2 500	3.b/311	15 000
		4.b/91	20 000
		5.b/311	60 000
		5.e/311	2 500
		6.b/311	75 000
		E:	179 000

T	581. Saját termelésű készletek állományváltozása		K
6.c/25	200 000		
E:	200 000		

T	814. Eladott áruk beszerzési értéke		K
1.c/21	40 000	4.d/265	40 000
4.c/264	100 000	5.g/288	2 000
5.c/261	150 000	8.c/281	10 000
5.f/281	10 000		
8.d/288	2 000		
E:	250 000		

T	864. Utólag adott - közvetve kapcsoló - pénzügyileg rendezett engedmények		K
10./384	5 000		
E:	5 000		

T	91. Belföldi értékesítés árbevétele		K
4.b/467	20 000	1.a/311	60 000
7.a/311	24 000	3.a/311	60 000
8.a/311	10 000	4.a/381	100 000
		5.a/311	240 000
		5.d/311	10 000
		6.a/311	300 000
		E:	716 000

10. kép a könyvelés esettanulmány megoldása főkönyvi számlákon

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Önt felveszik egy kereskedelemmel foglalkozó vállalkozásba azzal a feladatkörrel, hogy a kimenő számlák elkészítése mellett oldja meg az értékesítés főkönyvi könyvelésével kapcsolatos teendőket.

Feladata a kiemelt számlák egyenlegeinek felvezetése után számlasorosan és idősorosan könyvelni az időszak gazdasági eseményeit.

A vállalkozás a készletcsökkenést FIFO módszerrel számítja.

A vállalkozás kiemelt főkönyvi számlái tárgyév január 1-én a következő egyenlegekkel rendelkeznek:

- 261. Áruk beszerzési áron (nagykereskedelmi áruk) 400 000 Ft (80 db 5000 Ft/db)
- 264. Áruk eladási áron (kiskereskedelmi áruk) 800 000 Ft (1600 db 500 Ft/db)
- 265. Áruk árrése (kiskereskedelmi áruk) 240 000 Ft (30 %)
- 281. Saját göngyölegek 100 000 Ft (50 db 2000 Ft/db)
- 288. Göngyölegek árkülönbözete 10 000 Ft (10 %) /követel egyenleg/
- 384. Elszámolási betét 2.000.000,-Ft

Gazdasági események:

- 1. január 5-én a vállalkozás kiskereskedelmi célú árukészletéből 1000 db-ot értékesített a lakosságnak. Az ellenérték készpénzben kiegyenlítésre került, az árrést elszámoltuk.
- 2. január 10-én a vállalkozás üzleti partnerének 30 db nagykereskedelmi árut értékesített, a nagykereskedelmi áru eladási ára 9000 Ft/db + 25 % ÁFA. A nagykereskedelmi árukat 10 db raklapon vitték el, amelyet göngyölegként kiszámláztunk.
- 3. január 12. Minőségi kifogás miatt a nagykereskedelmi áru vásárlója 20% engedményt kért, amelyet megadtunk és az engedményt kiszámláztunk
- 4. január 15. A nagykereskedelmi áru vásárlója hiánytalanul visszaküldte a göngyölegeket.
- 5. január 18. banki értesítés a nagykereskedelmi áru ellenértéke kiegyenlítésre került
- 6. január 21. Megállapítottuk, hogy a nagykereskedelmi áru vásárlója jogosult 10 000 Ft mennyiségi bonuszra, amelyet utaltunk, a banki értesítés megérkezett.

T	261. Áruk beszerzési áron	K	T	381. Pénztár	K
T	264. Áruk eladási áron	K	T	384. Elszámolási betétszámla	K
T	265. Áruk árérése	K	T	467. Fizetendő általános forgalmi adó	K
T	281. Saját göngyölegek	K	T	814. Eladott áruk beszerzési értéke	K
T	288. Betétdíjas göngyölegek árkülönbözete	K	T	864. Utólag adott - közvetve kapcsoló - pénzügyileg rendezett engedmények	K
T	311. Belföldi követelések (Vevők)	K	T	91. Belföldi értékesítés árbevétele	K

12. kép üres főkönyvi számlák az 1. feladathoz

2. feladat

Önt felveszik egy termeléssel foglalkozó vállalkozásba azzal a feladatkörrel, hogy a kimenő számlák elkészítése mellett oldja meg az értékesítés főkönyvi könyvelésével kapcsolatos teendőket.

Feladata a kiemelt számlák egyenlegeinek felvezetése után számlasorosan és idősorosan könyvelni az időszak gazdasági eseményeit.

A vállalkozás a készletcsökkenést FIFO módszerrel számítja.

A vállalkozás kiemelt főkönyvi számlái tárgyév január 1-én a következő egyenlegekkel rendelkeznek:

- 21. Anyagok 200 000 Ft (400 db alapanyag 500 Ft/db bekerülési értéken)
- 25. Késztermékek 480 000 Ft (80 db, 6 000 Ft/db)
- 27. Közvetített szolgáltatások 15 000 Ft
- 384. Elszámolási betét 3 000 000 Ft

Gazdasági események:

- 1. január 3-án értékesítettünk az alapanyagból 200 db a termeléshez már biztosan szükségtelen anyagmennyiséget. Az alapanyag eladási ára 800 Ft/db + 25 % ÁFA
- 2. január 5-én a banki értesítés szerint a vevő rendben átutalta az alapanyag ellenértékét.
- 3. január 8-án kiszámláztuk az bérlőnknek a január hóra esedékes bérleti díjat, a bérleti díj szerződés szerinti összege 80 000 Ft+ 25 % ÁFA
A bérleti díjjal együtt továbbszámlázásra került egy 15 000 Ft + 25% áfáról szóló közüzemi számla is (közvetített szolgáltatás)
- 4. január 10-én raktárkészletünkől értékesítettünk 70 db készterméket 8 000 Ft/db +25 % ÁFA értékben (a vállalkozás összköltséges eredménykimutatást készít)
- 5. január 15-én a vevő kifogásolta a késztermék minőségét ezért 10%-os engedményben egyeztünk meg, az engedmény még aznap számlázásra került
- 6. január 18. banki értesítés szerint a vevő átutalta késztermék vásárlással kapcsolatos tartozását

T	21. Anyagok	K	T	467. Fizetendő általános forgalmi adó	K
T	25. Késztermékek	K	T	581. Saját termelésű készletek állományváltozása	K
T	27. Közvetített szolgáltatások	K	T	814. Eladott áruk beszerzési értéke	K
T	311. Belföldi követelések (Vevők)	K	T	815. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	K
T	384. Elszámolási betétszámla	K	T	91. Belföldi értékesítés árbevétele	K

14. kép üres főkönyvi számlák a 2. feladathoz

MEGOLDÁSOK

1. feladat megoldása

Hsz.	Dátum	TH	KH	Szöveg	Forgalom	
					Tartozik	Követel
1.a	01.05	381	91	kisker áru értékesítés	500 000	500 000
1.b	01.05	91	467	kisker áru ÁFA	100 000	100 000
1.c	01.05	814	264	kisker áru készletcsökkenés	500 000	500 000
1.d	01.05	265	814	kisker áru árrés	150 000	150 000
2.a	01.10	311	91	nagyker áru értékesítés	270 000	270 000
2.b	01.10	311	467	nagyker áru ÁFA	67 500	67 500
2.c	01.10	814	261	nagyker áru készlet csökkenés	150 000	150 000
2.d	01.10	311	91	göngyöleg árbevétele	20 000	20 000
2.e	01.10	311	467	göngyöleg ÁFA	5 000	5 000
2.f	01.10	814	281	göngyöleg kivezetése	20 000	20 000
2.e	01.10	288	814	göngyöleg árkülönbözete	2 000	2 000
3.a	01.12	91	311	nagyker áru engedmény	54 000	54 000
3.b	01.12	467	311	engedmény ÁFA	13 500	13 500
4.a	01.15	91	311	göngyöleg visszaküldése árbevétel	20 000	20 000
4.b	01.15	467	311	göngyöleg visszaküldés ÁFA	5 000	5 000
4.c	01.15	281	814	göngyöleg visszaküldés készletre vétele	20 000	20 000
4.d	01.15	814	288	göngyöleg visszaküldés árkülönbözete	2 000	2 000
5	01.18	384	311	banki értesítés (nagyker áru ellenértéke)	270 000	270 000
6	01.21	864	384	utólag adott engedmény	10 000	10 000

15. kép az 1. feladat megoldása naplóban

T	261. Áruk beszerzési áron	K
NY/491	400 000	2.c/814 150 000
E:	250 000	

T	264. Áruk eladási áron	K
NY/491	800 000	1.c/814 500 000
E:	300 000	

T	265. Áruk árérése	K
1.d/814	150 000	NY/491 240 000
		E: 90 000

T	281. Saját göngyölegek	K
NY/491	100 000	2.f/814 20 000
4.c/814	20 000	
E:	100 000	

T	288. Betétdíjas göngyölegek árkülönbözete	K
2.e/814	2 000	NY/491 10 000
		4.d/814 2 000
		E: 10 000

T	311. Belföldi követelések (Vevők)	K
2.a/91	270 000	3.a/91 54 000
2.b/467	67 500	3.b/467 13 500
2.d/91	20 000	4.a/91 20 000
2.e/467	5 000	4.b/467 5 000
		5/384 270 000
E:	0	

T	381. Pénztár	K
1.a/91	500 000	
E:	500 000	

T	384. Elszámolási betétszámla	K
NY/491	2 000 000	6/864 10 000
5/311	270 000	
E:	2 260 000	

T	467. Fizetendő általános forgalmi adó	K
3.b/311	13 500	1.b/91 100 000
4.b/311	5 000	2.b/311 67 500
		2.e/311 5 000
		E: 154 000

T	814. Eladott áruk beszerzési értéke	K
1.c/264	500 000	1.d/265 150 000
2.c/261	150 000	2.e/288 2 000
2.f/281	20 000	4.c/281 20 000
4.d/288	2 000	
E:	500 000	

T	864. Utólag adott - közvetve kapcsoló - pénzügyileg rendezett engedmények	K
6/384	10 000	
E:	10 000	

T	91. Belföldi értékesítés árbevétele	K
1.b/467	100 000	1.a/381 500 000
3.a/311	54 000	2.a/311 270 000
4.a/311	20 000	2.d/311 20 000
		E: 616 000

16. kép az 1. feladat megoldása főkönyvi számlákon

2. feladat megoldása

Hsz.	Dátum	TH	KH	Szöveg	Forgalom	
					Tartozik	Követel
1.a	01.03	311	91	anyag értékesítés árbevétele	160 000	160 000
1.b	01.03	311	91	anyag értékesítés ÁFA	40 000	40 000
1.c	01.03	814	21	anyag értékesítés készlet csökkenés	100 000	100 000
2	01.05	384	311	banki értesítés	200 000	200 000
3.a	01.08	311	91	bérleti díj	80 000	80 000
3.b	01.08	311	467	bérleti díj ÁFA	20 000	20 000
3.c	01.08	311	91	közvetített szolgáltatás bevétele	15 000	15 000
3.d	01.08	311	467	közvetített szolgáltatás ÁFA	3 750	3 750
3.e	01.08	815	27	közvetített szolgáltatás kivezetése	15 000	15 000
4.a	01.10	311	91	késztermék értékesítés árbevétele	560 000	560 000
4.b	01.10	311	467	késztermék értékesítés ÁFA	140 000	140 000
4.c	01.10	581	25	késztermék értékesítés készlet csökkenés.	420 000	420 000
5.a	01.15	91	311	engedmény	56 000	56 000
5.b	05.15	467	311	engedmény ÁFA	14 000	14 000
6	01.18	384	311	banki értesítés	630 000	630 000

17. kép a 2. feladat megoldása naplóban

ÉRTÉKESÍTÉSEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK II.

T	21. Anyagok		K
NY/491	200 000	1.c/814	100 000
E:	100 000		

T	25. Késztermékek		K
NY/491	480 000	4.c/581	420 000
E:	60 000		

T	27. Közvetített szolgáltatások		K
NY/491	15 000	3.e/815	15 000
E:	0		

T	311. Belföldi követelések (Vevők)			K
1.a/91	160 000	2/384	200 000	
1.b/91	40 000	5.a/91	56 000	
3.a/91	80 000	5.b/467	14 000	
3.b/467	20 000	6/384	630 000	
3.c/91	15 000			
3.d/467	3 750			
4.a/91	560 000			
4.b/467	140 000			
E:	118 750			

T	384. Elszámolási betétszámla		K
NY/491	3 000 000		
2/311	200 000		
6/311	630 000		
E:	3 830 000		

T	467. Fizetendő általános forgalmi			K
		adó		
5.b/311	14 000	3.b/311	20 000	
		3.d/311	3 750	
		4.b/311	140 000	
		E:	149 750	

T	581. Saját termelésű készletek		K
	állományváltozása		
4.c/25	420 000		
E:	420 000		

T	814. Eladott áruk beszerzési értéke		K
1.c/21	100 000		
E:	100 000		

T	815. Eladott (közvetített)		K
	szolgáltatások értéke		
3.e/27	15 000		
E:	15 000		

T	91. Belföldi értékesítés árbevétele			K
5.a/311	56 000	1.a/311	160 000	
		1.b/311	40 000	
		3.a/311	80 000	
		3.c/311	15 000	
		4.a/311	560 000	
		E:	799 000	

18. kép a 2. feladat megoldása főkönyvi számlákon

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM:

Éva Katalin: **Számvitelelemzés I. és II.** Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt. 2006.

Bocsó Klára, Kosztrihán Éva, Dr. Sztanó Imre: **Példatár és munkafüzet a vállalkozói számvitel tantárgyhoz** Perfekt Gazdasági Tanácsadó Oktató és Kiadó Zrt. 2008.

Kardos Barbara, Miklósyné Ács Klára, Némethné dr. Gergics Márta, Sisa Krisztina Dr Zelenka Józsefné: **Számvitel alapjai példatár** Perfekt Gazdasági Tanácsadó Oktató és Kiadó Zrt. 2008.

Kardos Barbara, Miklósyné Ács Klára, Némethné dr. Gergics Márta, Sisa Krisztina Dr Zelenka Józsefné: **Példatár a számvitel alapjaihoz** Perfekt Gazdasági Tanácsadó Oktató és Kiadó Zrt. 2006

Kardos Barbara, Miklósyné Ács Klára, Siklósi Ágnes, Sisa Krisztina, Sztanó Imre **Pénzügyi számvitel** Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt. 2009.

Kardos Barbara, Merétey-Vida Zsolt, Dr. Pucsek József, Dr. Roóz József, Dr. Sztanó Imre, Tasi Péter: **Tételvázlatok a számviteli szakügyintézők szóbeli vizsgáihoz** Perfekt Gazdasági Tanácsadó Oktató és Kiadó Zrt. 2007.

Korom Erik, Matukovics Gábor, Dr. Pucsek József, Sándor Lászlóné dr, Simon Szilvia, Dr. Sztanó Imre **Tételvázlatok a mérlegképes könyvelők szóbeli vizsgáihoz** Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt. 2007.

Siklósi Ágnes, Veress Attila **Pénzügyi számvitel példatár** Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt. 2009.

Dr. Sztanó Imre: **A számvitel alapjai** Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt. 2006.

2000. évi C. törvény a számvitelről

A(z) 1972–06 modul 012–es szakmai tankönyvi tartalomeleme
felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
52 344 02 0000 00 00	Vállalkozási ügyintéző

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
18 óra

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató